

Miljö- och jordbruksutskottets yttrande 2019/20:MJU4y

Tillämpning av subsidiaritetsprincipen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har beslutat att ge övriga utskott tillfälle att yttra sig över de iakttagelser om riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen som konstitutionsutskottet har redovisat i en promemoria. Konstitutionsutskottet vill att utskotten redogör för och bedömer vissa angivna frågor.

Miljö- och jordbruksutskottet har beslutat att yttra sig över konstitutionsutskottets promemoria.

Utskottets överväganden

Bakgrund

Lissabonfördraget trädde i kraft den 1 december 2009. Sedan dess har riksdagen enligt 9 kap. 20 § riksdagsordningen (RO) som uppgift att pröva om ett utkast till lagstiftning strider mot subsidiaritetsprincipen. Prövningen utförs av utskotten i riksdagen. Konstitutionsutskottet ska enligt 7 kap. 8 § RO följa tillämpningen av subsidiaritetsprincipen och en gång om året meddela kammaren sina iakttagelser.

I promemorian Konstitutionsutskottets uppföljning av riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen under 2018 (PM 2019-09-10) redogörs för uppföljningen av de subsidiaritetsprövningar som genomfördes i riksdagen under tiden fr.o.m. den 1 januari t.o.m. den 31 december 2018. Även det samlade utfallet av tidigare subsidiaritetsprövningar uppmärksammas. Mot denna bakgrund önskar konstitutionsutskottet särskilt följande redogörelser och bedömningar:

1. en kommentar om det samlade utfallet av genomförda subsidiaritetsprövningar på olika politikområden under 2018 jämfört med 2017 samt sedan Lissabonfördragets ikraftträdande
2. en samlad bedömning av i vilken utsträckning utrymmet för nationella åtgärder på olika politikområden inom utskottets beredningsområde minskat till följd av utkast till lagstiftningsakter från EU som subsidiaritetsprovats av utskottet sedan Lissabonfördraget trädde i kraft samt hur den sammantagna utvecklingen på olika politikområden förhåller sig till upprätthållandet av subsidiaritetsprincipen
3. en kommentar till kommissionens motiveringar avseende subsidiaritetsprincipen
4. en kommentar om i vilken utsträckning utskottet använder sig av IPEX eller kontakter med riksdagens representant vid EU:s institutioner för inhämtande och utlämnande av information
5. kommentarer i övrigt om hur utskottet anser att subsidiaritetsprövningarna fungerar och eventuella förslag eller önskemål till förbättringar

Utskottets ställningstagande

Under perioden 2010–2018 genomfördes totalt 862 subsidiaritetsprövningar av riksdagens utskott. Av dessa prövades 146 utkast av miljö- och jordbruksutskottet. Detta utgör 17 procent av alla utkast som prövades av riksdagen sedan Lissabonfördraget trädde i kraft. Därmed har miljö- och jordbruksutskottet prövat flest utkast av alla utskott.

Under 2018 genomfördes totalt 149 subsidiaritetsprövningar av riksdagens utskott. Av dessa prövades 15 utkast av miljö- och jordbruksutskottet. Utskottet ansåg i ett fall att förslaget stred mot subsidiaritetsprincipen. Under

2017 prövade utskottet sex utkast till lagstiftningsakter. I samtliga dessa fall ansåg utskottet att förslagen inte stred mot subsidiaritetsprincipen.

Utskottet vill särskilt framhålla den viktiga funktion som subsidiaritetsprövningarna fyller i det parlamentariska arbetet. När det gäller betydelsen av subsidiaritetsprövningarna anförde utskottet följande i yttrande 2018/19:MJU2y Uppföljning av riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen:

Inte desto mindre vill utskottet poängtera att subsidiaritetsprincipen ständigt behöver ägnas särskild uppmärksamhet. Skyldigheten att värna subsidiaritetsprincipen vilar sedan december 2009 på de nationella parlamenten. Subsidiaritetsprövningen innebär en unik möjlighet för riksdagen och övriga nationella parlament/kammare att framföra sina synpunkter på de olika förslagen direkt till EU:s institutioner, och utskottet anser naturligtvis att denna möjlighet ska tas till vara.

Utskottet vidhåller även i övrigt de synpunkter som framfördes i yttrande 2018/19:MJU2y Uppföljning av riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen.

Stockholm den 7 november 2019

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Kristina Yngwe

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kristina Yngwe (C), Maria Gardfjell (MP), Louise Meijer (M), Isak From (S), Runar Filper (SD), Magnus Manhammar (S), Elin Segerlind (V), Betty Malmberg (M), Martin Kinnunen (SD), Malin Larsson (S), Magnus Oscarsson (KD), Marlene Burwick (S), Nina Lundström (L), Mats Nordberg (SD), Markus Selin (S), Marlène Lund Kopparklint (M) och Magnus Ek (C).